

Bilaga 9:5 till kommunstyrelsens protokoll den 14 maj 2003, § 10

PM 2003 RIV (Dnr 204-1427/2003)

Förslag till mottagare av Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Cullbergpris 2003

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att utdela 2003 års hederspris, Bellmanpris och Cullbergpris enligt
kulturnämndens förslag.

Föredragande borgarrådet Erik Nilsson anför följande.

Ärendet

Stockholms kulturnämnd har i uppdrag av kommunstyrelsen att lämna förslag till kandidater för Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Cullbergpris. Ärendet har handlagts av kulturförvaltningen, avdelningen för kulturstöd.

Bakgrund

Stockholms kulturnämnd har i uppdrag av kommunstyrelsen att lämna förslag till kandidater för Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Cullbergpris. Förvaltningens förslag till mottagare av stadens hederspris skall tillställas utskottet för kulturstöd för yttrande innan det föreläggs kulturnämnden. Så har skett. Hederspriserna skall enligt statuterna fördelas mellan en bildkonstnär, en tonsättare, en författare samt företrädare för två övriga konstområden, varav en ska vara scenkonstnär. Mottagarna erhåller vardera 100 000 kronor i stipendium.

För Bellmanpriset gäller enligt statuterna att priset skall tillfalla den eller de som har ”skildrat eller beskrivit Stockholm ur ett konstnärligt perspektiv, använt staden sceniskt i det konstnärliga uttrycket eller bidragit till att ge en positiv bild av Stockholm som kulturstad i ett internationellt sammanhang”. Prissumman uppgår till 100 000 kronor.

Stockholms Cullbergpris instiftades av kulturnämnden 2002 för att hedra Birgit Cullbergs konstnärliga gärning. Från och med 2003 fattar kommunstyrelsen beslut om mottagare av priset. Priset är avsett att uppmuntra och belöna person/personer som är verksamma inom danskonsten och mottagare av priset ska ”ha gjort värdefulla insatser för att utveckla danskonsten eller placerat Stockholm på den internationella danskartan”. Stockholms Cullbergpris utdelas årligen och prissumman uppgår till 100 000 kronor.

Mina synpunkter

Stockholm är rikt på skickliga och engagerade kulturutövare och konstnärer. Var och en av de här föreslagna bidrar på sitt sätt till att göra Stockholm till en kulturstad i världsklass.

Jag förordar följande konstnärer för hederspris, Bellmanpris och Cullbergpris år 2003, med de motiveringar som framgår av kulturnämndens förslag:

Hederspris à 100 000 kr

Konstnären
Konstnärlig ledare för Selam
Författaren
Filmregissören/skådespelerskan
Skådespelerskan

Enno Hallek
Teshome Wondimu
Gunilla Lundgren
Susan Taslimi
Ingela Olsson

Bellmanpris à 100 000 kr

Författaren

Ernst Brunner

Cullbergpris à 100 000 kr

Koreografen

Margaretha Åsberg

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

att utdela Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Cullbergpris år 2003
enligt kulturnämndens förslag.

Stockholm den 5 maj 2003

ERIK NILSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Ärendet har handlagts av kulturförvaltningen, avdelningen för kulturstöd.

Kulturnämnden beslöt vid sitt sammanträde den 1 april 2003

- att för sin del godkänna förvaltningens förslag vad gäller hederspris och Bellmanpris och överlämna ärendet till kommunstyrelsen för beslut, samt
- att utse mottagare av stadens Cullbergpris 2003 i enlighet med kulturförvaltningens förslag i tjänsteutlåtandet.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande från den 17 mars 2003 är i huvudsak av följande lydelse.

Bakgrund

Stockholms Kulturnämnd har i uppdrag av kommunstyrelsen att lämna förslag till kandidater för Stockholms stads hederspris och Bellmanpris. Därtill beslöt nämnden att instifta ett pris till minne av Birgit Cullberg.

Förvaltningens förslag till mottagare av stadens hederspris skall tillställas utskottet för kulturstöd för yttrande innan det föreläggs Kulturnämnden. Hederspriserna skall enligt statuten fördelas mellan en bildkonstnär, en tonsättare, en författare samt företrädare för två övriga konstområden, varav en ska vara scenkonstnär. Mottagarna erhåller vardera 100.000 kr i stipendium.

För Bellmanpriset gäller enligt statuten att priset skall tillfalla den eller de som har ”skildrat eller beskrivit Stockholm ur ett konstnärligt perspektiv, använt staden sceniskt i det konstnärliga uttrycket eller bidragit till att ge en positiv bild av Stockholm som kulturstad i ett internationellt sammanhang”. Prissumman uppgår till 100.000 kr.

År 2002 utdelades för första gången Stockholms Cullbergpris för att hedra Birgit Cullbergs konstnärliga gärning. Priset är avsett att uppmuntra och belöna person/personer som är verksamma inom danskonsten och mottagare av priset ska ”ha gjort särskild värdefulla insatser för att utveckla danskonsten eller placerat Stockholm på den internationella danskartan”. Stockholms Cullbergpris kommer att utdelas årligen och prissumman uppgår till 100.000 kr.

Förvaltningen har sänt en förfrågan angående förslag till hederspris- och Bellmanprismottagare per brev till konstnärernas organisationer som därefter yttrat sig. Förslag har inkommit från Svenska Fotografers Förbund, Föreningen Svenska kompositörer av populärmusik, Kungl. Musikaliska akademien samt från privatpersoner.

En referensgrupp lämnar sina synpunkter, oberoende av remissinstansernas förslag. Syftet är att få ytterligare infallsvinklar i urvalsprocessen. Referensgruppen har under 2003 utgjorts av *Helena Widén*, konstnär, *Anders Olofsson*, konstkritiker, *Mats Wilhelmsson*, konstnär, *Gunilla Kihlgren*, konsthantverkare, *Carina Länk*, tecknare, *Martin Ehrling*, tecknare, *Sara Backteman* och *Gunilla Muhr*, CFF, *Anna Widoff*, fotograf, *Bengt af Geijerstam*, fotograf, *Tytti Soila*, filmkritiker, *Christian Pallin*, musikproducent, *Danjel Andersson*, teaterkritiker, *Björn Granath*, skådespelare, *Malin Axelsson*, dramatiker, *Boel Höjeberg*, producent, *Ann Larsson*, producent, *Mats Garpendal*, dansare, *Signe Eliasson*, danskonsulent, *Teresia Svensson*, danspedagog, *Petra Strömbäck*, bibliotekarie och redaktör för tidskriften *Pontön* på Kulturhuset samt *Stefan Holmström*, producent på Sveriges Radio P2.

Förvaltningens förslag

Efter beredning av inkomna förslag till hedersprismottagare, Bellmanprismottagare och Cullbergprismottagare för år 2003 förordar förvaltningen följande konstnärer:

Hederspris à 100.000 kr

Konstnären
Konstnärlig ledare för Selam
Författaren
Filmregissören/skådespelerskan
Skådespelerskan

Enno Hallek
Teshome Wondimu
Gunilla Lundgren
Susan Taslimi
Ingela Olsson

Bellmanpris à 100.000 kr

Författaren

Ernst Brunner

Cullbergpris à 100.000 kr

Koreografen

Margaretha Åsberg

Bilaga

Prismotiveringar till föreslagna mottagare av Hederspris, Bellmanpris och Cullbergpris 2003.

Hedersprismottagare

Bildkonst

Enno Hallek (konstnär)

Född i Estland 1931. Kom till Sverige som flykting 1943. Är utbildad vid Konsthögskolan 1953 – 58. Professor i måleri vid Konsthögskolan 1981 – 91. Bor och arbetar i Stockholm. Har haft ett 40-tal separatutställningar sedan 1963 i Sverige. Senast vid Konstakademien i Stockholm 1999.

Musik

Teshome Wondimu (för Selam)

Född 1965 i Etiopien och bosatt i Sverige sedan tidigt 90-tal. Teshome Wondimu är grundare av och konstnärlig ledare för Selam, initiativtagare till festivalarrangemangen Folk o Folk och African Night. Är sedan januari 2003 mångkulturkonsulent för Stockholms län.

Litteratur

Gunilla Lundgren (författare)

Född 1942. Utbildad lärare. Debuterade 1972 med ”Maritza, en zigenarflicka” Har sedan debuten givit ut mer än 40 böcker, de flesta för barn och ungdom. Många av hennes böcker handlar om romernas situation eller tar avstamp i en mångkulturell miljö.

Scenkonst

Susan Taslimi (filmregissör/skådespelerska)

Född 1950 i Iran och bosatt i Sverige sedan 1987. Från början är Susan Taslimi skådespelerska som på senare år även blivit regissör. Har verkat som regissör både inom teater (Shikasta och Galeasen) och film (”Hus i helvete” 2002).

Ingela Olsson (skådespelerska)

Född 1958. Har varit verksam inom de fria teaterlivet i drygt tjugo år. Ingela Olsson hör till kärntruppen i Teater Galeasen och har där gjort en rad uppmärksammade roller och uppsättningar, senast ”Det epileptiska riktmärket” under år 2002.

Bellmanpriset

Ernst Brunner (författare)

Ernst Brunner är född i Tullinge 1950. Han är en av de mest uppmärksammade och uppskattade svenska författarna idag. Hans produktion är bred och mångskiftande och omfattar bl a barndomsskildringen ”Svarta Villan”. Han utkom hösten 2002 med romanen ”Fukta din aska” om Carl Michael Bellman.

Cullbergpriset

Margaretha Åsberg (koreograf)

Margaretha Åsberg tillhörde ursprungligen Kungliga Teaterns balett och gjorde där sina första koreografiska verk. Sedan dess har hon varit verksam som koreograf under flera decennier. Åsberg grundade 1979 dansgruppen Pyramiderna och 1987 öppnades på hennes initiativ Moderna Dansteatern på Skeppsholmen. Under tio år var hon även verksam som professor i koreografi på Danshögskolan och fungerade därigenom som mentor för flera av koreograferna i det svenska danslivet.

Prismotiveringar till Stockholms stads hederspris 2003

Enno Hallek (konstnär/bildkonst)

Enno Halleks bidrag till Sveriges och Stockholms konstliv vilar på hängivenhet, generositet och inlevelse. Han kombinerar en flyhänt och nästan lekfull inställning med en djup övertygelse om det nödvändiga i att alltid följa en inre övertygelse hellre än att följa kortsiktiga trender. Med sitt konstnärskap förenar han två kulturer, den estniska och den svenska, i en helhet som utstrålar livslust och framtidstro. Enno Hallek förkroppsligar det stillsamma men starka ljus som skapandet skänker i en ofta mörk och ogästvänlig värld.

Teshome Wondimu (konstnärlig ledare för kulturföreningen Selam)

Kulturföreningen Selam och dess grundare och dess grundare och konstnärlige ledare Teshome Wondimu har öppnat dörren till musik- och dansformer som för bara ett tiotal år sedan var okända för stockholmarna. De mångkulturella konstnärliga uttrycken har flyttat ut från slutna sällskap till offentliga rum. Genom föreningens arbete når världsmusiken Sverige och den letar sig fram genom både asfaltdjungel och granskog. Selam har skapat en arena för världen i Sverige som ger oss möjlighet att resa långt, långt bort men ändå vara hemma.

Gunilla Lundgren (författare/litteratur)

För ett konstnärskap som inte känner vare sig etniska, geografiska eller sociala gränser. Hon har genom åren visat ett brinnande och konsekvent engagemang för framför allt de nya svenska barnen. Gunilla Lundgren möter dom i klassrum och skrivarverkstäder, förmedlar deras egna texter och erfarenheter. Gunilla Lundgrens öra är lyhört, hennes hjärta varmt och hennes engagemang glöder.

Susan Taslimi (regissör för film och teater, skådespelerska)

Till en scenkonstnär som levt om sitt liv och visat att språk och roller kan erövrats. Den långa resan från Teheran till Stockholm över flyktningförläggningen på Öland har mejslat fram ett stort konstnärskap. Susan Taslimi vederlägger bilden av den iranska kvinnan som svag och kuvad och flykten som dömd till evigt utanförskap. Med filmen "Hus i helvete" demonstreras detta tydligt och kvinnorna får vara hela människor – sensuella och viljestarka – precis som Susan Taslimi själv.

Ingela Olsson (skådespelare/teater)

Ingela Olsson har sagt att hemligheten bakom hennes skådespeleri är att hon bara försöker göra allt på riktigt. Denna äkthet, förankrad i en realistisk tradition, har publiken fått möta på Stadsteatern, Dramaten, Orionteatern och i TV. Men det är som ledande galär på Teater Galeasen som Ingela Olsson utvecklat sitt scenspråk i en lång rad banbrytande uppsättningar under mer än 20 års tid. Hon tar hela sig själv i anspråk och vågar släppa fram någonting skevt och spretigt i sina rollfigurer vilket gör dem oerhört gripande

Ernst Brunner (författare/Bellmanpriset)

Med Ernst Brunner har Stockholm fått en klockren Bellmanpristagare. I dokumentärromanen om Carl Michael Bellman, "Fukta din aska" från 2002, är skildringen av Stockholm lika betydelsebärande som nationalskalden själv. I ett målande och svulstigt språk stiger larmet upp från mamseller, hållkarlar, skjutsbönder och horor. Läsaren måste hålla för näsan för att inte kvävas av stadens odörer. Genom Ernst Brunner kommer Stockholm att larma och lukta långt utanför sina gränser. "Fukta din aska" är kort tid efter utgivningen översatt till sju språk.

Margaretha Åsberg (koreograf/Cullbergpriset)

Margaretha Åsbergs betydelse för den svenska dansens utveckling kan inte nog betonas. Som koreograf har hon skapat för evigt hågkomna verk som "Pyramiderna", "Atlanten" och "Yucatan". Som främjare och pedagog har hon stått längst fram på barrikaden och med hjälp av sin konstnärliga legitimitet och intellektuella kapacitet flyttat fram den fria dansens positioner till gränser som var otänkbara för 20 år sedan. Som kronan på verket har hon grundat och varit konstnärlig ledare för Moderna Dansteatern som ger plats för nya generationer av koreografer och dansare. Margaretha Åsberg förenar estetik, teori och praktik på högsta nivå.